

Plenum

Torsdag 13.10.2022 kl. 16.02—22.02

2.1. Muntlig fråga om EU:s restaureringsförordning och skogspolitik (Ritva Elomaa saf)

Muntligt spörsmål MFT 160/2022 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Juho Eerola: Ledamot Elomaa.

Debatt

16.04 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! EU ei yllätä. Uusimpana osana vyörytystä EU:n komissio on tekemässä luonnon ennallistamisesta pakollista ja kolmasosa Suomesta eli yli 12 miljoonaa hehtaaria pitäisi palauttaa kohti luonnontilaa. Ruotsin valtiopäivät torppasivat EU:n järjenvastaisen esityksen heti alkujaan. Te hallituksessa suhtaudutte esitykseen sekavan vaihtelevasti, ja hallituksen kanta riippuu siitä, keneltä ministeriltä asiasta kysyy. Kukaan teistä ei siltikään vastusta sitä, vai kuinka?

Miettikääpä tätä, hallitus. Jopa maailmanparantamisestaan kuuluisa Ruotsin demarihallitus uskalsi hylätä esityksen suoralta kädeltä, kun te samaan aikaan piileskelette sanahelinän takana ja olette EU:n mukana aiheuttamassa Suomelle ennennäkemätöntä ja pysyvää vahinkoa. Kysymys pääministeri Marinille.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, siellä ministeri Ohisalo nyt ilmoittautuu.

16.05 **Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kysymys on ympäristöministeriön hallinnonalalle suoraan, ja kiitokset siitä. Eihän tätä tehdä tietenkään vain EU:n takia. Vain me täällä Suomessa voimme vaalia suomalaista luontoa. Suomi on EU:n biodiversiteettistrategian yhteydessä todennut, että on välttämätöntä suojella suomalaista luontoa, parantaa suomalaisen luonnon tilaa.

Tässä puhutaan ehkä hieman virheellisesti ennallistamisesta. Kyse on aidosti siitä, että myös suojelualueiden ulkopuolella voimme parantaa luonnontilaa niin sisävesissä ja metsissä kuin kaupunkiympäristöissä, erilaisissa elinympäristöissä. Tällä hetkellä tilanne on aidosti vakava. Me tiedämme, että meidän elinympäristöistä monet ovat uhanalaisia. Esimerkiksi kolmasosa uhanalaisista lajeista elää pelkästään metsäympäristössä.

Aloite on sellainen, jossa hallitus on katsonut, että näitä toimia tullaan tarvitsemaan, mutta kansantaloudellisia vaikutuksia täytyy vielä EU-tasolla yhdessä katsoa. Niitä täytyy kohtuullistaa. Täytyy pitää huoli siitä, että kotimainen liikkumavara [Puhemies koputtaa] tässä säilyy. Suomessa tiedetään parhaiten, mitkä ovat niitä alueita, [Puhemies: Ja nyt aika on ummessa!] joissa luonnontilaa kannattaa kustannustehokkaimmin parantaa.

Punkt i protokollet PR 109/2022 rd

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pyydän niitä edustajia, jotka tästä aiheesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Edustaja Elomaa jatkaa.

16.06 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! EU aikoo ulottaa sitovan ennallistamislainsäädännön kaikkiin metsiin ja maatalousympäristöön. Tätä perustellaan luonnon monimuotoisuuden turvaamisen lisäksi millä muullakaan kuin ilmastohyödyillä. Suomi ennallisti viime vuonna kansallisen Helmi-ohjelman kautta noin 6 400 hehtaaria soita, minkä lisäksi luonnontilaa parantavia toimia tehtiin hyvin ahkerasti. EU:lle tämä ei tietenkään riitä, vaan se haluaa varmistaa, että kansakunnaltamme ja varsinkin maaseudulta viedään viimeisetkin elinvoiman rippeet.

Arvoisa hallitus ja ministeri Ohisalo, jos tätä ennallistamisasetusta ei nyt torjuta, niin kansallisesta metsäpolitiikasta puhuminen on enää vain sanahelinää. Aiotteko hyväksyä komission juoniman vallankaappauksen? [Leena Meri: No niin, nyt! Kyllä vai ei?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt mainittiin ministeri Ohisalo, mutta ministeri Kurvinen vastaa sitten tähän. [Ben Zyskowicz: Hyvä, että annatte, hän on nimittäin eri mieltä!]

16.07 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Vastaan tähän kysymykseen, koska tämä EU:n ennallistamisasetusluonnos koskee niin voimakkaasti maa- ja metsätaloutta.

Aivan kuten tuossa ympäristöministeri aiemmin totesi ja myös edustaja Elomaa totesi, niin me olemme muun muassa Helmi-ohjelmalla ja Metso-ohjelmalla jo tehneet luonnon-tilan parantamista ja ennallistamista. Se on varmasti tarpeen jatkossakin. Mutta tietenkään hallitus ei tule hyväksymään sellaista asetusta, joka aiheuttaisi miljardilaskun suomalaiselle kansantaloudelle ja veisi meidän elämisemme edellytykset täällä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Hallituksen kanta ei ole se, että me hyväksymme tämän ennallistamisasetuksen, vaan toimimme samalla tavalla, kuten toimimme kymmenissä ja sadoissa muissakin EU-asioissa.

Nyt alkavat neuvottelut neuvostossa. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Ympäristöneuvostossa meitä edustaa ympäristöministeri. Lisäksi vaikuttamistyötä joka suuntiin teen minä, elinkeinoministeri tekee, pääministeri tekee, valtiovarainministeri tekee, ja pidän ihan selvänä, että emme voi hyväksyä sellaista asetusta, joka veisi meiltä elämisen edellytyksiä maaseudulla ja tuhoaisi metsätaloutemme käytön. [Petri Huru: Onko kanta kielteinen?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

16.08 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten vähän arvelinkin, kahden ministerin välillä on selvä epäsynkronia tässä asiassa. [Antti Kurvinen: Ei ole!] Niinpä minä kohdistan kysymykseni pääministerille, joka vastaa koko hallituksen toiminnasta.

Tosiaan tässä ennallistamisessa on tarkoitus laittaa luonto sellaiseen tilaan kuin se on ollut Suomessa sotien jälkeen, tai puhutaan jopa esiteollisesta vaiheesta. Missään muussa asiassa kuin metsäpolitiikassa tai ympäristöpolitiikassa ei saa edes haikailla menneeseen maailmaan, mutta tässä se näyttää toimivan. Pitäisikö Suomessa esimerkiksi meidän hy-

Punkt i protokollet PR 109/2022 rd

vinvointijärjestelmäkin palauttaa vastaavasti siihen tilaan, jossa se oli sotien jälkeen? Enpä usko.

Mutta kysymykseni on kuitenkin tästä paketista. Miljardikustannukset eivät riitä. Muun muassa MTK on arvioinut, että mikäli meidän talousmetsiin ei saa koskea, mikäli tämä menee läpi, niin kustannukset ovat suuremmat kuin esimerkiksi Fortumin Uniper-seikkailusta, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] jopa 6 miljardia — ajatelkaa. Kysymykseni pääministerille [Puhemies koputtaa] on: Miten Suomen EU-vaikuttaminen voi olla näin heikkoa? Miten Ruotsi on onnistunut tässä [Puhemies koputtaa] luomaan kriittisen linjan mutta Suomi ei?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.10 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me tietenkin lähdemme siitä, että metsäpolitiikka on kansallisissa käsissä — komissio on antanut omat esityksensä aiheeseen liittyen. Myös hallitusohjelmassa todetaan ja itsekin pidän tärkeänä sitä, että samanaikaisesti, siis samanaikaisesti, kun pyrimme edelleenkin käyttämään Suomen vihreää kultaa, metsiä, meidän taloudellisen vaurastumisemme eteen, me totta kai haluamme myös parantaa luonnon tilaa, suojella luontoa, ja tätä hallitus on monilla toiminnoillaan myös tehnyt. En näe suinkaan ristiriitaa siinä, ettemmekö me voisi tehdä molempia. Me olemme suhtautuneet kriittisesti tähän esitykseen, me pyrimme siihen vaikuttamaan. [Petri Hurun välihuuto] Meidän peruslähtökohtamme on se, että metsäpolitiikka on kansallisissa käsissä, ja tämä linja pitää, mutta totta kai me myös haluamme vaikuttaa noiden esitysten sisältöihin, joita Euroopan unionissa tehdään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Simula.

16.11 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! EU päättää ja Suomi vikisee, se on hallituksen linja. Teidän kyvykkyytenne puolustaa Suomea meille tärkeissä asioissa on lähestulkoon olematonta. Eikö teillä ole sananvaltaa, vai unohdatteko te jatkuvasti Suomen edun? EU yrittää kiivaasti museoida suomalaiset metsät hiilinieluikseen, suojeluvaatimukset lisääntyvät, halutaan ennallistamistoimia ja yritetään säädellä metsiämme ja niiden käyttöä milloin milläkin tavalla. Kaiken tämän direktiiviiviidakon keskeillä niiden yhteisvaikutuksia on mahdotonta edes arvioida. Unionin sekaantuminen metsiimme on yksinkertaisesti lopetettava.

Te siellä hallituksessa keuhutte jatkuvasti, miten paljon luottamus pääomaa ja pelimerkkejä Suomella onkaan. Milloin se alkaa näkyä? Milloin te alatte aidosti puolustaa Suomea siellä päättävissä pöydissä? Arvoisa hallitus, lopettakaa se poseeraaminen ja tehkää töitä. [Eduskunnasta: Hieno kysymys!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Ohisalo.

16.12 Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On esimerkiksi suomalaisen ruoantuotannon osalta aidosti riski, jos suomalaisen luonnon monimuotoisuus heikkenee. Kyse on vaikkapa siitä työstä, jota pölyttäjät tekevät. Näitä toimia eri elinympäristöjen parantamiseksi voidaan ja täytyy tehdä, jotta meillä on jatkossakin suomalaista ruoantuotantoa, suomalaista metsätaloutta. Kukaan ei ole, sa-

Punkt i protokollet PR 109/2022 rd

noisin ehkä, museoimassa tämän ennallistamistermin kautta, kuten te sitä käytätte. Itse puhuisin luonnon tilan parantamisesta. Luettelen tässä kaikkia niitä alueita, nimittäin tästä esityksestä itse asiassa vain yksi viidesosa kohdistuu metsiin: siellä on lisäksi soita, maatalousympäristöä, [Perussuomalaisista: Juuri näin!] tuntureita, rantoja, meriä, sisävesiä. On suomalaistenkin etu — vain me täällä Suomessa voimme vaalia suomalaista ympäristöä — että ympäristön tila on kestävä. Tämä auttaa myös meidän elinkeinojamme tulevaisuudessa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Peltokangas.

16.13 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ministeri Kurvinen oli tässä äsken topakkana asian päällä, ja sain sellaisen kuvan, että nyt ollaan kriittisiä jälleen. No, kriittinen kanta ei enää yksinkertaisesti riitä. Ennenkin on käynyt niin hassusti, että kriittisestä kannastanne huolimatta esitykset menevät teiltä läpi sellaisenaan niin kuin 13 euron seteli. Nyt on tilanne se, että viimeistään nyt tässä hetkessä on sanottava Euroopan unionille topakasti ”ei”, kylmän viileästi ”ei”. Nyt on käytettävä se pääoma ja sanottava ”ei”. [Antti Lindtmanin välihuuto] Ministeri Kurvinen, äskeisen puheen hengessä lupaatteko tälle salille, lehterille sekä pohjalaisille tuottajille, että tämä ei mene läpi? — Kiitos. [Petri Huru: Onko kanta kielteinen?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kurvinen.

16.14 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä on syntynyt opposition edustajien puheenvuoroista sellainen käsitys, että hallitus ei olisi ollut aktiivinen metsäpolitiikassa tällä vaalikaudella. Meillä on haasteena ollut se, että Euroopan unionin komissio on tuonut lukuisia metsien käyttöä koskevia aloitteita, [Mauri Peltokankaan välihuuto] joita ei ole koordinoitu yhdessä, mutta olemme voimakkaasti vaikuttaneet siihen, että meille haitallisia esityksiä EU:ssa ei mene läpi. Muun muassa itse tuossa noin kuukausi sitten tapasin 12 johtavaa europarlamentaarikkoa, jotka europarlamentissa päättävät näistä metsä- ja luonnonvara-asioista. Lisäksi ensi viikolla olevassa maatalous- ja kalatalousministerien neuvoston kokouksessa Suomi, eli allekirjoittanut, tuo keskusteluasiaksi metsien kestävä käytön, ja olemme saaneet siihen suuren joukon maita mukaan. Lisäksi, arvoisat perussuomalaiset, olemme tällä vaalikaudella myös onnistuneet toimimaan maatalouden eteen EU-pöydissä. Muun muassa valtiovarainministeri Saarikko hoiti tälle vuodelle kiinteistöveron palautuksen viljelijöille, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] jota teidänkin puolueenne on ajanut.

Ja, herra puhemies, edustaja Peltokankaalle: lupaan tehdä kaikkeni, että mitään maanviljelijöille ja metsätaloudelle [Puhemies koputtaa] haitallista ennallistamista ei mene läpi.